

Høringsuttalelse til Representantforslag 273 S -2025-2026 om å sikre fullføring og kvalitet i videregående opplæring

Vi støtter forslag 1. Fullføringsreformen er ikke komplett med fullføringsretten, og Lektorlaget er glade for at Venstre retter søkelys på manglende finansiering av fullføringsreformen. Fra vår spørreundersøkelse fra høsten 2025 ser vi at 8 av 10 frykter kvaliteten i norsk skole vil forringes i framtida, grunnet dårligere økonomiske tider. Med knappere ressurstilgang i framtida vil det bli enda mer viktig å få en forenklet og tydelig styringsstruktur, hvor pengene kanaliseres inn i klasserommene, og mindre blir brukt på byråkrati og administrasjon.

Om det i dag råder usikkerhet om fylkeskommunenes ansvar for elevgrupper som verken går for generell studiekompetanse, fagbrev eller lærekandidatordning, støtter vi forslag 2.

Lektorlaget støtter ikke forslag 3. Ideen om moduloppdeling av innholdet i fagene i videregående opplæring for elever ble grundig vurdering i forarbeidet til fullføringsreformen, og forkastet. Modulinnstillingen for voksenopplæringen har heller ikke gått knirkefritt, og det er en rekke ulemper med dette, også rent organisatorisk. Argumentet om at elevene heller bør konsentrere seg om få fag om gangen blir ofte møtt med at faglærere mener elevene trenger tid for kontinuerlig arbeid med faget for best mulig faglig modning. Gjennomgangen av innhold og struktur i fremtidig videregående opplæring må ha som premiss at en ikke skal modul-oppdelle fagene for elever.

Lektorlaget støtter forslag 4. Lærere og lektorer må selv kunne velge når de ønsker å gjennomføre undervisningen uten at elever bruker KI. Sikre nettlese er et viktig verktøy for dette. Vurderinger må også kunne gjennomføres sikkert og uten risiko for KI-bruk. I dag er mange lærere usikre på om de faktisk vurderer elevenes eget arbeid eller et produkt generert av kunstig intelligens. Dette undergraver rettferdighet, læring og tillit i klasserommet. Det gode relasjonsarbeidet i skolen lider. Ved å sikre pålitelige vurderinger, vil elevene gis nye incentiver til igjen å jobbe med fagene uten KI, også utenom vurderingene. Slik viser vi tydelig at det er elevens egen kunnskap og ferdigheter i fagene som er målet for opplæringen. Læringsprosessen er viktig i seg selv.

Mangelen på nasjonale rammer har ført til store forskjeller i bruk av KI i undervisningen i ulike klasserom på samme trinn. Noen forbyr KI-bruk totalt, andre forsøker å tilrettelegge for bruk, mens mange lokale skolemyndigheter og skoleledere overlater håndteringen til læreren. Tilsvarende tilrettelegges det i liten grad for at ansatte får tid til å sette seg inn i nye verktøy og vurdere pedagogiske, faglige og etiske konsekvenser. Dette er uforenlig med ambisjonen om en likeverdig fellesskole.

Lektorlaget støtter forslag 5. Elevene og samfunnet trenger oppdaterte lektorer og lærere. Lektorer og lærere har like stort behov for jevnlig faglig oppdatering som i en rekke andre yrker der dette er lovpålagt. Vi ønsker innføring av en forskriftsfestet rett til årlig etterutdanning for lærere og lektorer som er relevant for deres faglige videreutvikling. Slik etterutdanning må ivareta de ulike profesjonsfaglige behovene hos lektorer og lærere i grunnskolen og videregående skole.

Vi ønsker også innføring av en forskriftsfestet rett til relevant videreutdanning hvert femte år.

Vi mener faglige etter- og videreutdanningstilbud bør inkludere hvordan digitale verktøy, herunder kunstig intelligens, kan brukes som læringsstøtte for elevene.

En undersøkelse Lektorlaget har gjennomført viste at i underkant fire av 10 opplever å ha fått tilstrekkelig utdanning i profesjonsfaglig digital kompetanse. Det nye systemet for kompetanse- og karriereutvikling, hvor arbeidsgiverne skal bidra mer i spleiselaget for videreutdanning, øker risikoen for at lærere og lektorer verken får det de trenger av kompetansepåfyll i fag eller i bruk av ulike KI-verktøy i skolens ulike fag.

Lektorlaget støtter forslag 6. Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å arbeide med fag- og timefordelingen, men kaller dette nå rammeverk for innhold og struktur. Lektorlaget har etterlyst større transparens og en bedre partsinvolvering. I prosessen med fagfornyelsen jobbet partene i skolesektoren tett på Utdanningsdirektoratet, og vi ønsker en tilsvarende partssammensatt arbeidsgruppe også for fullføringsreformen, gjennomgangen av fag- og timefordelingen, og i utviklingen av fremtidige læreplaner for videregående opplæring.

Venstres forslag:

1. Stortinget ber regjeringen legge frem en finansieringsplan for sikring av fullføringsreformens intensjon om å få flest mulig elever gjennom et utdanningsløp som kvalifiserer for videre studier eller arbeidsliv.
2. Stortinget ber regjeringen avklare hvordan gruppen som ikke er aktuelle for generell studiekompetanse, fagbrev eller lærekandidatordning, kan sikres et helhetlig opplæringsløp, der det legges til rette for et samarbeid mellom kommune og fylkeskommune som er formålstjenlig utfra elevens beste.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til hvordan videregående opplæring kan bli mer modulbasert for alle, slik at elever får anledning til å konsentrere seg om færre fag om gangen og få en mer fleksibel vei til fullført videregående opplæring.
4. Stortinget ber regjeringen bidra til at alle skoler har tilgang på låste nettlesere i undervisning så vel som i vurderingssituasjoner.
5. Stortinget ber regjeringen gi lærere rett til og reell tilgang på etter- og videreutdanning, gitt oppfylning av aktuelle kriterier.
6. Stortinget ber regjeringen sikre framgang og prioritering av arbeidet med fag- og timefordelingen mellom fellesfag og programfag, med den hensikt å gi elevene økt mulighet for fordypning, sterkere motivasjon for læring og bedre forutsetninger som student eller lærling.